

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
ІХ студентської конференції
(Суми, 25 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Тітенко Т. П., ННІБ «УАБС» СумДУ, група ОП мз-61

Надання різноманітних послуг бюджетними установами обумовлює необхідність мати в своєму розпорядженні засоби праці, найбільшу частину яких становлять основні засоби. Характерною особливістю при цьому є те, що основні засоби виступають як основні невірбовні фонди.

В бюджетній сфері сьогодні відбувається заплановане реформування бухгалтерського обліку, що призвело до запровадження нових нормативних актів - НП(С)БОДС. Стандарти містять нові терміни та правила обліку. Так, відповідно до НП(С)БОДС 121 основні засоби відносяться до активів, які є ресурсами, контрольовані суб'єктом державного сектору (СДС) у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигід у майбутньому, та/або матимуть потенціал корисності [1].

Таке тлумачення в обліку СДС з'явилося вперше і відповідає прийнятим поняттям в міжнародній практиці. На жаль, в запроваджених НП(С)БОДС та інших нових нормативних документах не надано визначення основних засобів. В цілому, це матеріальні об'єкти, які належать установі, використовуються для надання послуг, мають очікуваний термін корисної дії чи експлуатації понад один рік. Для цілей бухгалтерського обліку основні засоби з 2017 року входять до складу нефінансових активів.

СДС облік основних засобів здійснюють за певною вартістю. Передусім визначається первісна вартість об'єкта, яка є історичною (фактичною) вартістю, за якою активи оприбутковуються на баланс. Визначення первісної вартості залежить від шляхів надходження основних засобів. До переліку витрат об'єктів, придбаних за грошові кошти, включають:

- кошти, які сплачують постачальникам;
- реєстраційні збори, мито та аналогічні платежі, що здійснюються при придбанні об'єкта;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються СДС);
- витрати зі страхування ризиків доставки;

- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження;

- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням об'єкта до стану, придатного для використання із запланованою метою [1].

До введення в експлуатацію об'єкта всі ці витрати є капітальним інвестиціями. При цьому не включаються до первісної вартості об'єктів основних засобів придбаних (створених) повністю або частково за рахунок запозичень здійснені фінансові витрати.

Тобто формування первісної вартості для СДС тепер є аналогічним як і для інших суб'єктів господарювання. Також можливим є використання справедливої вартості для об'єктів, що безоплатно отримуються або в інших випадках.

Проте, особливості для СДС є те, що одночасно з введенням в дію об'єктів основних засобів відбувається і збільшення розміру внесеного капіталу на цю ж суму.

Також в практиці бюджетних установ на сьогодні можливим є використання умовної вартості. Вона застосовується до окремих активів, за умови відсутності активного ринку, у разі використання повноважень конфіскації, безоплатної передачі. Такі активи мають історичну успадковану вартість, потенціал корисності, обмежений характеристиками культурної або історичної спадщини. До таких об'єктів відносять: історичні будинки та пам'ятники, твори мистецтва та ін. Визначення умовної вартості відбувається з урахуванням вимог інших нормативно-правових документів.

Таким чином, формування правильної вартості об'єкта основних засобів дозволить СДС відповідним чином визначати суми внесеного капіталу, відображати в у звітності достовірну інформацію, забезпечити належний контроль за ефективним використанням бюджетних коштів.

1. Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі наказ Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0090-11>
2. Кравченко О.В. Концепція оцінки активів бюджетних установ: методичне та організаційне забезпечення / О.В. Кравченко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Вип. 1(47). 2016 – т. 2. – С. 406-411

Керівник: к.е.н., доц. Серпенінова Ю.С